

PERMAKULTÚRA

TRVALO UDRŽATEĽNÝ ŽATEVNÍK

99

ÚRODNÍK

Vážení čitatelia trvalo udržateľného žatevníka huncútsky nazvaného Permakultúra99:

**GLOBÁLNE OTEPLOVANIE JE VÝMYSEL
ĽAVICOVÝCH LIBERÁLOV!**

Ved' povážte, pamätáte si, že by ste už v auguste vynášali kabáty z pivnice trasúc sa od zimy?! Scénickú žatvu si predsa od vekov pamätáme v ľanových košeliach a s DJ-om Tričkom, nie DJ-flanelovou kombinézou. Ako by menil svoje vychýrené kazety s hitmi '90 rokov v palčákoch? Toto je skôr globálne ochladzovanie! Odtieraz sa zber scénickej úrody posúva až na október?!

Verím, že nie. Súčasná neľahká spoločenská klíma a pandemické opatrenia nám na moment zmrazili úsmev na tvári a vedecký a organizačný panel vydali rezolúciu, že by tento rok vrcholný festival neprofesionálneho divadla a umeleckého prednesu ani nezorganizovali. Našťastie sa tak nestalo.

V mene redakcie preto dúfame, že vám tunajšia kreatívna stratosféra učarí a jediné globálne oteplenie nastane vo vašich srdciach. Dúfame, že verdikty ekokritického summitu nevyvolajú vo vašom kolektíve zmenu biodiverzity či masové divácke vymieranie, ale naopak, pomôžu vám separovať estetické a etické hodnoty od komunálneho odpadu. Vy zas môžete dúfať, že my, redakcia, budeme ako zelená hliadka vždy striehnuť na prejavy ekofašizmu a zaznamenávať každúčku uhlíkovú stopu. Aj preto sa s festivalovým žurnálom tento rok utahujeme do bezodpadového sveta virtualít. Ak sa vám však nepáči tieto riadky čítať na vašich počítačoch či smartfónoch vyrobených v Nigérii, môžete sa zastaviť vo foajé divadla, kde vám po dohode naši dobrovoľníci a dobrovoľníčky žatevník radi vytlačia (tu hromadu vyrúbaných stromov kvôli papieru však budete mať na svedomí vy). Ale pozor, nepohodte Permakultúru99 ledabolo do akéhokoľvek komunálneho koša. Radšej si z neho vyrobte origami ako Ján Mikuš vo filme Nový človek, ktorý ste mali možnosť vidieť prvý festivalový večer, alebo si z neho zhotovte loďku a pošlite ho proti prúdu.

Nech to bude akokoľvek, prajeme vám, aby vaše solárne konektory nabil nielen odborný, ale predovšetkým ľudský biotop poctivého kreatívneho hospodárstva (sám netuším, čo som tým myslel).

Jakub z čelade molovitých

foto: Jakub Jančo

SCÉNICKÁ ŽATVA 2021 – ABSURDNÁ DRÁMA S NETRADIČNÝM KONCOM

**VEĽKOLEPÉ PLÁNY
NAZVANÉ „99. ROČNÍK
SCÉNICKEJ ŽATVY“,
PREZIERAVO VKLINENÉ
MEDZI PORADOVÝMI VLNAMI
KORONAKRÍZY, DOSTALI
NAPOKON PODOBU
MATRIXOVSKÉHO DÉJÀ VU.**

Už v roku 2020 sa Scénická žatva nútene presunula do úzkeho okolia Bratislavy a predovšetkým širokého digitálneho prostredia. Tento rok to s 99. ročníkom vyzeralo sľubne. Druhá vlna odznela a tretia sa poslušne prispôsobila letnej turistickej sezóne. Nuž, všetci sme sa tešili, že sa uvidíme na konci augusta v Martine. Konečne! Všetko bolo pripravené, nič nás nemohlo prevapíť, a predsa! Covid-19 našiel medzeru v realizačnom tíme a zaplnil ju spôsobom seba vlastným. Zo zlých možností, popri ktorých by aj Sofiina voľba pôsobila ako výber wellness pobytu, som zvolil tú najbolestivejšiu a festival som zrušil v deň zahájenia. Zdravie je, napriek všetkému, najdôležitejšie.

Chápal som frustráciu, smútok, slzy i rezignáciu všetkých zainteresovaných, zúčastnených i priaznivcov. Napokon, práve divadelníci to za posledné roky kvôli pandémie schytali priam gargantuovským spôsobom. Nestretávajú sa, necvičia, nehrajte! A potom toto... Zbohom javisko i hľadisko! Smútil som s nimi. Avšak, každá tragédia má v sebe zárodok nádeje.

Netrvalo dlho, dali sme hlavy dokopy – kolegovia z Národného osvetového centra, programový riaditeľ festivalu, priatelia a zástancovia Žatvy z Martina, skrátka, všetci, aby sme sa pokúsili o nemožné. V tichu, opatrne sme zistili, aký termín repete je vôbec reálny. November je plný, december neskoro, budúci rok absurdný, október by to mohol byť. Napokon, bude sa vtedy konať aj krajská postupová súťaž a prehliadka neprofesionálneho divadla Turčianske javisko, šlo by to urobiť spoločne. Našťastie, Turčianske kultúrne stredisko bolo tejto idei naklonené. Pán primátor mesta Martin prisľúbil podporu ako v auguste. Slovenské komorné divadlo – Martin bolo za všetkými desiatimi. Proti bol len vývoj pandemickej situácie vtelený do kultúrneho semafora. Veď v októbri už môže byť všetko čierne.

Nevadí! Nesmierne úsilie mojich kolegýň a kolegov, za ktoré vrúčne ďakujem, rovnako ako za nasadenie spolupracovníkov a partnerov, sa vyplatilo. Nielen do výšky rozpočtu, ale aj s pridanou hodnotou. Túžbou a chcením. Scénická žatva musí byť, aj keby na Plán obnovy v kultúre nebolo! Vytvorili sme alternatívne scenáre na väčšinu písmen abecedy a rozhodli sme sa pred festivalom niekoľkonásobne otestovať všetkých pracovníkov NOČky. Program bol premenlivejší ako volebné preferencie opozície po transformovaní sa na koalíciu. Menili sa počty dní konania festivalu a všetko s tým spojené. Propagácia dostala na frak, ale stále lepšie, ako vstúpiť druhýkrát do tej istej rieky a vymáčať sa v prípadnom zásahu vyššej moci bez pomoci. Ďalšie zrušenie by nás vymizikovalo všetkých. Placho sme sa osmelili kurizovať a viete čo? Martin sa cudne začervenal a sme tu. Môžeme sa posadiť na Ionescove stoličky, zamávať Beckettovmu Godotovi a prežiť, ako sa ľubozvučne rečie, happyend.

Erik Kriššák, generálny riaditeľ Národného osvetového centra

REBEKA

DS TEATRO IN VITRO

S hlavnou predstaviteľkou Michaelou Vojtušovou (16)

Len som sa bála,
že to pokazím

MONODRÁMA REBEKA MALA V ŠTÚDIU SKD SVETOVÚ PREMIÉRU. A HLAVNÁ PROTAGONISTKA MICHAELA VOJTUŠOVÁ HRALA PRVÝKRÁT PRED VEREJNOSŤOU. JEJ MINIMALISTICKÁ SCÉNA NEZANECHALA ŽIADNU STOPU, DOKONCA ANI ODPAD. ZATO SAMOTNÉ PREDSTAVENIE PRINIESLO TÍNEDŽERSKÝ NÁVOD, AKO SI ZÍSKAŤ PRVÚ LÁSKU. MICHAELA SA CÍTLA NA JAVISKU DOBRE A AJ PO ROZBOROCH BY TÚTO MONODRÁMU CHCELA HRAŤ ĎALEJ.

foto: Michal Lašut

Aké je to byť prvýkrát na javisku?

Svietia na vás všetky svetlá, vy ste stredobodom pozornosti, diváci od vás očakávajú, čo urobíte, čo povieť. Sledujú vás, ako sa pohybujete zo strany na stranu. A ak sa v postave môžem viac uvoľniť a začať kričať, tak je to oslobodzujúce. Som na javisku rada.

Ako vznikla inscenácia Rebeka? Si ty Rebeka?

Z väčšej časti určite! Pán učiteľ to síce napísal, ale mňa sa pýtal na obdobie, kedy som bola zaľúbená, ako som to prežívala. Do inscenácie som zatiahla aj naše rodinné prostredie a prírodné živly, ktoré zaujímajú moju maminu. Dokonca aj môjho spolužiaka, ale ten sa volá inak ako v Rebeke. Celé je to také ušité na mňa. Môj život, slovami pána učiteľa.

Vzniklo pri tvorbe veľa odpadu?

Vôbec. Pôvodný text sme vôbec neškrtali. Vyhodili sme vetu-dve, nie viac. Dokonca ani so slovami ako Popocatepetl som nemala problém, len prvýkrát, keď som to mala povedať trikrát za sebou, som si povedala: „Čo?“

Je pán režisér Vlado Mores prísny?

Ó, povedala by som, že je empatický. Počúva, o čom rozprávam. Dobré sme spolu vychádzali. Iba keď som sa cítila trápne, že mám zaspievať, rozkázal, že to v inscenácii aj tak bude.

Očakávali sme, že predstavenie vznikalo v období karantény, ale nevznikalo...

Začali sme ho cvičiť koncom júna. Cez leto to bolo ťažké. Na jednej strane som chcela mať vlastný život, chodiť s kamarátmi na kúpaliská, ešte som tancovala aj so súborom, chodili sme na festivaly, ale musela som si nájsť čas dvakrát dve hodiny týždenne, aby som sa naučila texty. Nebolo to vždy ľahké, ale presvedčila som sa, že to stojí za to, že ma to baví a chcem v tom pokračovať.

Si tanečnica a si zvyknutá na spoločnosť na javisku. Necítiš sa pri monodráme osamelo?

Rada som v centre pozornosti, nie však v tom zlom zmysle. Aj v triede som tá, čo vytvára zábavu a rozpráva, ale nevedilo by mi ani hrať s niekým iným. Tiež by som si to užila. Viem sa prispôbiť.

Cítite sa ako divadelný súbor udržiavateľne?

Neviem, ako mám brať súbor, lebo súbor som ja a pán učiteľ. A skupinky mladších detí, s ktorými ja nepracujem. Ak sa nerozhodnem vzdať, tak to vydrží. A ak sa k nám pridá David (David Smolka z monodrámy Šumienky, ktorá bola aj na Scénickej žatve 2019, pozn. red.), s ktorým by nás pán režisér chcel dať dokopy, aby sme urobili dialóg, môže vzniknúť niečo fakt dobré.

AU-PAIRKY DS FIREBALL, ZUŠ ĽUDOVÍTA FULLU, RUŽOMBEROK

S režisérkou Annou Mišurovou

Išli za peniazmi,
prišli so skúsenosťami

KAŽDÝ Z NÁS POZNÁ NIEKOHO,
KTO S VIDINOU KRÁĽOVskej
VÝPLATY ZAMIERIL NA PRELOME
TISÍCRÓčia NA BRITSKÉ OSTROVY.
HODINY NEPOHODLIA PRETRPELI
OFICIÁLNE V AUTOBUSE KVÔLI
CENE CESTOVNÉHO LÍSTKA,
V SKUTOČNOSTI DALI PREDNOŠŤ
KOLESÁM PRED KRÍDLAMI KVÔLI
NIŽŠÍM EMISIÁM. Z OBERANIA
JAHÔD ČI STRÁŽENIA DETÍ
OSTALI VŠETKÝM BOHATÉ
SKÚSENOSTI, NIEKTORÝM
ÚSMEVNÉ SPOMIENKY,
INÝM POTOMSTVO,
NO VIACERÝM POCITY
PONÍŽENIA A FRUSTRÁCIE.

foto: Michal Lašut

Dramatik Viliam Klimáček je autorom hry o dámskej štvorici aupairiek zo Slovenska, ktoré na žúrke v akomsi londýnskom byte rozpovedia svoje skúsenosti zo starostlivosti o druhých. Dievčenský kolektív z Ružomberka sa na podnet Anny Mišurovej rozhodol pre inscenovanie sociálnej klímy Klimáčekových hrdiniek. Smelý plán sa podaril len z polovice, keďže okolnosti dovolili spracovať len niekoľko obrazov hry.

Nebolo to však kvôli šetreniu papiera na scenár. „Zaúradovala pandémia a stihli sme vystaviť len časť inscenácie, asi tri obrazy. Napriek tomu sme sa rozhodli hrať, pretože to bola pravdepodobne posledná možnosť verejnej prezentácie v tejto konštelácii. Dozrel čas a dievčatá sa zakrátko rozkotúľajú na všetky svetové strany,“ hovorí vedúca súboru Fireball.

Súbor pred niekoľkými sezónami pripravoval inscenáciu hry Ireny Douskovej o jej ikonickej postavičke Helenke Součkovskej. „Prebehlo aj stretnutie a diskusia s pánom, ktorý mal ešte v živej pamäti roky normalizácie. Nikdy nezačneme pripravovať inscenáciu bez toho, aby sme si analyzovali ďalšie texty autora,“ tvrdí režisérka.

Dievčatá spojili výstavbu inscenácie s príbehmi a postrehmi z úst svojich blízkych a známych. Samy s obdobnými zážitkami našťastie nemajú skúsenosť. „Vychádzali sme z kuloáru informácií od ľudí, ktorí podobné situácie zažili a ktoré sme si spoločne zostavili, keď sme sa bližšie zoznámali s témou hry,“ potvrdzuje režisérka inscenácie.

Anna Mišurová pracuje s dievčatami permanentne už osem rokov a má možnosť pozorovať ich vývoj. Hoci sama priniesla do pléna Klimáčekov text, nepovažuje sa za direktívnu režisérku. „S dievčatami sme rovnocenné. Viediem ich k spoločnej tvorivej práci a participácii, čoho výsledkom sú aj Au-pairky.“

pani Švoňavá

LEGENDA (JÁNOŠÍKOWA?)

POTULNÉ DIVIDLO J+T, MEDZIBROD

S Jurajom Haviarom a Tomášom Pohorelcom (herci a režiséri)

foto: Michal Lašut

Jánošíka zrecyklovali a nanovo uviedli

**TÉMA JÁNOŠÍKA SA
V DIVADELNÝCH DEJINÁCH
ZRECYKLOVALA VIACKRÁT AKO
PLANÉ SĽUBY VICIŠPÁNOV
NA KULTÚRNE DOTÁCIE.**

**POTULNÉ DIVIDLO J+T VŠAK DO
TRANSFORMÁCIE PÔVODNÉHO
STABEVNÉHO PRÍBEHU PRIDALO
KVALITNÚ ZMES KOMIKY
A JEDNO „W“ NAVYŠE.**

Ako vznikol nápad založiť Potulné divadlo J+T?

Juraj Haviar: Záhadne. My sme sa totiž stretli... Podotýkam, v jednej obci, z ktorej obaja pochádzame.

Tomáš Pohorelec: Predtým sme sa však vôbec nepoznali. Keď sme pripravovali oslavu 100. výročia divadla v Medzibrode, Juraja tam pozvali účinkovať. Odvtedy sme začali spolupracovať – najskôr v rámci Medzibrodského kočovného divadla.

JH: Tam však panuje dlhoročný úzus, že každá nová inscenácia vydrží na repertoári nanajvýš rok a potom ju nahradí ďalšia. S Tomášom sme však chceli vytvárať repertoárové divadlo, pretože je predsa škoda vynaložiť toľké úsilie na výpravu, text a celý proces tvorby, a potom to zahodiť do koša.

TP: Mal som hotovú inscenáciu Jánošík na motívy hry Jozefa Mokoša s veľkým súborom, ktorý sa ju rozhodol ďalej nehrať. Tak sme materiál prepísali, upravili a teraz ho hrávame vo dvojici.

**Ako praví divadelní upcycláci (nepotrebný produkt ste využili na nový materiál s pridanou kvalitou, pozn. red.).
Čo na to autor predlohy?**

TP: S pánom Mokošom máme veľmi dobrý vzťah. Už istý čas s jeho bývalým študentom Jurajom Smutným zhudobňujem jeho poéziu, vďaka čomu v ňom (asi) vzbudzujeme dôveru. Samozrejme, všetko sme s ním vopred konzultovali.

**V predstavení Legenda (Jánošíkova?) som viackrát nedokázal odhadnúť, ktorý komický výstup bol zámerný a ktorý sa zrodil tu a teraz.
Je vám improvizácia blízka?**

JH: Áno, zásadne. Vďaka tomu mnohé situácie v predstaveniach síce na prvý pohľad pôsobia ako momentálne spontánnosti, avšak ide o dosť vydreté a vyšperkované časti, pokusy-omyly.

TP: Juraj má totiž dar robiť spoluhercovi naprieky. Zistil som, že ma to baví, tak mu to s láskou vraciam.

Potulné divadlo J+T nesie už vo svojom názve kľúčový aspekt svojej identity – kočovanie. To ale vytvára drastickú uhlíkovú stopu...

TP: Nemôžem si pomôcť, milujem tradičné komedianstvo idúce z dediny do dediny. Naša sezóna vďaka tomu trvá od mája do októbra, kedy nám začne byť počas predstavení na námestí či na ulici zima. Potom čakáme ako juhoslovanskí zmrzlinári na ďalšiu sezónu a oteplenie. Medzitým natáčame podcasty a robíme sprievodné programy.

Čo tá uhlíková stopa?

TP: Máme zásadu, že každá inscenácia sa musí zbaliť do jedného auta.

Diesel? (Ticho.)

Nuž, tak zmeňme tému. Doteraz ste si kládli za cieľ uvádzať pôvodnú slovenskú dramatikú. Tento rok ste však mali premiéru autorskej inscenácie Don Kychot na motívy španielskeho románu od Miguela de Cervantes. Snáď neopúšťate rodnú hru.

JH: Neboj sa, toho Dona Kychota je v inscenácii ako šafránu. Na predlohe nás zaujala téma a nie geografia.

TP: Pre mňa je Don Kychot poetickou záležitosťou. Pôvodne nerýmovaný text sme totiž prepísali do veršov a doplnili ich o autorský vklad. Vďaka tomu naša verzia výrazne reflektuje najmä témy ako je súčasný narcizmus v spoločnosti. Každý vidí len seba, čo sa podľa mňa pandémie ešte prehlbilo. Máme k sebe ďalej ako predtým.

Čo s tým zmôžeme?

JH: Príďte na náš divadelný festival v Medzibrode 26. až 27. novembra.

Predpokladám, že na dieselových autách... (Ticho.)

LEGENDA (JÁNOŠÍKOWA?)

POTULNÉ DIVIDLO J+T, MEDZIBROD

Bohu dušu a mne divadlo!

My Slováci legendy milujeme. Aj také tie krčmové o tom, koľko toho Fero popil, či o tom, aký Don Juan bol Jaro z horného konca. Oblubujeme zvlášť také, z ktorých vychádza ako najväčší frajer človek z ľudu. Možno preto tak milujeme tú o Jánošíkovi. Veď viete, o tom, čo bohatým bral a chudobným dával. Jasné, že viete! Všetci vieme – však to je ten náš, národný!

Potulné divadlo J+T z Medzibrodu túto našu národnú črtu dobre identifikovalo a tak do svojho repertoáru zaradilo Legendu Janošikowu. Tú nám prichádza zahrať fiktívna divadelná spoločnosť Prvé medovníkové lútkové divadlo Džordža Gaviára a Toma Fajera. Príchod tejto českej spoločnosti nám otvára princíp divadla na divadle. Počiatkové hranie s plošnými bábkami je totiž po krátkej chvíli prerušené ideovou nezhodou medzi hercami. Ako hrať príbeh o Jánošíkovi? A čo o ňom vlastne vieme? Vieme o ňom vôbec niečo okrem toho, že tým bohatým teda bral? Ako nás tvorcovia usvedčia – hoci sa zaradil medzi 10 najväčších Slovákov, nevieme ani len kedy žil. A tak sa pod vplyvom vzdoru mladšieho z dvojčlennej hereckej družiny podujmú legendu o Jánošíkovi rozpovedať inak. Plošné bábky zmiznú, nahradia ich dvaja herci a šikovná práca s predmetmi. Začína sa hodinová show výborne zohratej dvojice.

Text Jozefa Mokoša, ktorý slúži pre inscenáciu ako východisko, herci a autori inscenácie zároveň však podrobili zásadným úpravám a doplnili ho o autorské piesne. Prvým predpokladom dobrého divadla je samotný text. A už tu možno konštatovať, že dvojica Pohorelec a Haviar preukazujú

dramaturgický cit. Text obohacujú o množstvo aktualizácií s citom, a tak vôbec nepôsobia vtieravo či lacne. Tomáš Pohorelec je známy pesničkár a z tejto jeho danosti inscenácia výrazne ťaží. Okrem výborne zvládnutej hudobnej zložky sú totiž nemalou devízou aj úderné texty piesní (napr. Tarchavá Terchová).

Inscenácia Legenda Janošikowa však nestojí len na dobre upravenom texte, ale predovšetkým na výborne zohratej dvojici. Haviar a Pohorelec si na javisku evidentne výborne rozumejú. Herecký súzvuk je asi slovné spojenie, ktoré najvýstižnejšie vyjadruje toto spojenie. Obaja s ľahkosťou prechádzajú z postavy do postavy či komunikujú s publikom. Inscenácia hneď v úvode nasadí svižné tempo, ktoré herci skutočne udržiavajú až do samotného konca.

Autori a protagonisti zároveň dokazujú, že sú remeselné zdatní divadelníci, ktorí tomu, čo kočovné divadlo potrebuje, veľmi dobre rozumejú. Inscenácia Potulného Dividla J+T Legenda Janošikowa je veľmi dobre zvládnuté jarmočné divadlo. Divácky vďačné, ale nie ľahco lúbivé. Inscenácia nepredstiera žiadne zásadné umelecké ambície. To, čo od začiatku ponúka, je kvalitne zvládnuté remeslo a inteligentný humor. A presne to divák dostane. A to, keďže si v tejto krajine začíname myslieť, že splnené sľuby sú tiež niečo ako legenda, je nesmierne príjemný zážitok...

Zuzana Galková, porotkyňa

foto: Jakub Jančo

PROTI PRÚDU

ELENKY Z MUDROŇKY, MARTIN

S členkami a členom súboru

Elenky trvalo neudržateľné

KÝM SPOLOČNOSŤ RAZÍ
PROGRES A MLADÁ GENERÁCIA
MILUJE NOVÉ TRENDY,
V MARTINE IDÚ PROTI PRÚDU.
TAKMER NAPOSPOL ŽENSKÝ
KOLEKTÍV ELENKY Z MUDROŇKY
NAŠIEL OBNOVITEĽNÝ ZDROJ
INŠPIRÁCIE V ZÁPISKOCH ELENY
MARÓTHY-ŠOLTÉSOVEJ
A VYTVORIL INSCENÁCIU, KTORÁ
VZDALA HOLD AJ TRVÁCNOSTI
SPOLKU ŽIVENA A JEHO 150.
VÝROČIU. ŠKODA LEN, ŽE IŠLO O
JEDNORAZOVÝ PROJEKT, KTORÝ
PRE VYŤAŽENOSŤ ČLENIEK
(A ČLENA) KOLEKTÍVU
ÚDAJNE NEBUDE MOŽNÉ
ZREVITALIZOVAŤ.

foto: Jakub Jančo

Na úvod ľahká otázka – koľko Eleniek je v inscenácii?

(Celý súbor ráta.) Päť. Šesť... Šesť. Sedem. Ešte Lucka a Eva. Áno, sedem.

A v súbore je nejaká Elenka?

Žiadna.

Čo bolo skôr – Elena Šoltéssová ako nápad alebo Elenky ako kolektív?

Elena. Inscenácia totiž vznikla na objednávku Turčianskeho kultúrneho strediska a Živeny pri príležitosti 150. výročia založenia spolku.

Kto zasial to semiačko, z ktorého sa zrodil celý projekt?

Pavla (Musilová, pozn. red.). Ona učí na ZUŠ-ke v Martine a nás si vybrala z rôznych skupín, ktoré tam má, podľa toho, kto sa jej na to najviac hodil.

Ako vznikol nápad, že všetky budete Elenky? Nevedeli ste sa dohodnúť, kto bude hrať hlavnú postavu?

Naopak, na tom, že to budeme hrať všetky, sme sa dohodli hneď. (Tereza T., ktorá hrala Elenku ako matku.) Ja som mala byť najskôr tá mladšia a potom Pavla zistila, že vyzerám staršie ako tá mladšia. Dlhšie sme hľadali aj kto bude Elena, ktorú hrá teraz Lucka (Jašková, herečka SKD Martin, pozn. red.). (Eva O.) Chceli sme tam mať aj dospelú Elenku, najlepšie profesionálnu herečku a napadla nám Lucia, ktorá to zobrala.

Kedy do procesu vstúpila dramaturgička Zuzka Palenčíková?

Hneď na začiatku. Ona nám priniesla text. Boli sme celkom preľaknutí, lebo bol iný, než na čo sme boli zvyknutí. Taký lyrický, neboli tam dialógy. Išlo skôr o prerozprávanie deja, vôbec sme si nevedeli predstaviť, ako to bude vyzerať. Ale veľa sme sa o tom bavili a postupne sa to kryštalizovalo.

A ako sa medzi toľkými ženami cíti jediný mužský solitér?

Adaptoval si sa na túto situáciu?

Veľmi dobre. Aj v ZUŠ-ke som teraz jediný. Dobré to vyšlo.

Menilo sa niečo medzi tým, keď ste inscenáciu vytvorili a terajším uvedením?

Postupne sa to vyvíjalo. (Eva O.) Keď bola zima, tak sme mali ponožky. Myslím si, že aj tým, že sme staršie, tak to celé inak chápeme.

Sú témy, o ktorých Šoltéssová písala a vy hráte, pre divadlo trvalo udržateľné?

Určite. Zaujímavé je hrať to pre študentov. Tí to vnímajú ako dospelí ľudia a zároveň sa niečo dozvedia. Každá generácia to úplne inak pojme. Ale hrať pre študentov je super, lebo im divadlom prinášame aj informácie. A aj téma, hoci je vlastne stará, je stále aktuálna a vždy bude, pretože Elena písala o veciach, ktoré sú ľudské a ktoré rieši každý.

Je možné, že budete v budúcnosti ešte spolupracovať?

V takomto zložení sa nám to už asi nepodarí. Sme staršie, odchádzame na iné školy, aj časovo je to problém.

Martina, čo nezhasína

PROTI PRÚDU

ELENKY Z MUDROŇKY, MARTIN

Ked' vykročiť proti prúdu, tak s odvahou a pokorou

Inscenácia je hodnovernou ukážkou toho, ako môže mládežnícky súbor zmysluplne, autenticky a priesačne pracovať so zložitými témami dospelosti, rodičovstva, vzťahu matky k deťom, výchove a medzigeneračného porozumenia.

Dramatizácie memoárových textov Eleny Maróthy-Šoltésovej sa ujala dramaturgička Zuzana Palenčíková. Spojením úryvkov životopisných zápiskov zo života slovenskej dejateľky vznikla dramatická predloha, ktorá svojim dokumentárnym pôdorysom ponúka výnimočný, pritom nevšedný obraz zo života ženy, predstaviteľky slovenskej inteligencie 19. storočia. Napriek tomu dramatizácia ponúka intenzívne presahy do dnešnej doby a príjemne prekvapí svojou komunikatívnosťou najmä smerom k dnešnej mladšej generácii. Otázky, ktoré si kladla Elena Maróthy-Šoltésová vyznievajú z úst postáv nadmieru aktuálne a otvárajú čistou a prirodzenou formou témy, ktoré sú spojené so základmi ľudského bytia, udržiavania životodarnej sily, odovzdávania života, zodpovednosti za to, čo tu po nás zostáva. Je namieste zamyslieť sa, či sa v dramatickej kompozícii nedalo nájsť viac priestoru pre zrkadlenie Šoltésovej zážitkov z mladosti a jej skúseností ako matky. Z tohto hľadiska zostala dramatická predloha rozdelená na dve časti, ktoré narážajú pri inscenovaní na istú nekompaktnosť celku. Potenciál hereckého súboru a vnútorný náboj, herecké nasadenie a čistota javiskovej akcie vo funkčnej hre so scénografiou a rekvizitami aj túto nenápadnú dramaturgickú nerovnováhu pokrývajú silou generacej výpovede a vnútornou dôverou v hlboké poznanie jednej výnimočnej ženy, Elenky.

Réžia Pavly Musilovej je postavená najmä na práci s hereckým potenciálom členov súboru. A to je veľmi dobre. Najmä pri práci s témami ľudskosti, životných skúseností a zmyslu života, je takýto prístup nielen správnu cestou, no skrýva v sebe aj tajomstvo odovzdávania znalostí formou prebúdzania a zušľachtovania kreativity. Je potrebné vyzdvihnúť jeden fenomén. Inscenácia plynie tak, ako by sa v nej nič podstatné nedialo... pritom sa deje všetko. Réžia akoby nebola, ale herecká akcia sa v ostrých a presných kontúrach prelieva z jednej situácie do druhej. Dôležitou súčasťou inscenácie, napriek jej ťažkej, až tragickej rovine, je humor. Aj v tomto prípade je dôležité vyzdvihnúť prácu s hercami, ktorí dokážu udržať jeho správnu mieru a hra tak neupadne.

Réžisérka pracuje so strohými, no funkčnými scénografickými artefaktmi. Detská posteľ ako pieskovisko aj symbol domova a ochranná bariéra z kníh, vytvárajú ihrisko, na ktorom sa rodia, rozvíjajú a napokon aj v jednom univerzálnom kolobehu umierajú ľudské osudy. Napriek tomu všetkému nič nepôsobí márne. Je dôležité neutápať sa pri práci s tragickými témami v márnosti. Inscenácia v sebe nesie akúsi ťažko uchopiteľnú, no citelnú nádej, radosť zo života, aj napriek nesmiernej krutosti, ktorú človek na tomto svete môže zažiť.

Z hľadiska hereckej zložky je potrebné upriamiť pozornosť na kolektívnu tvorivú silu. Vyrovnanosť hereckých výkonov a hravosť každej z členiek a člena súboru podporuje konceptuálnu rovinu hlavnej myšlienky. Veľmi osviežujúco pôsobí účasť profesionálnej herečky Lucie Jaškovej, ktorá v niektorých momentoch zastrešuje plynutie deja, no zároveň dokáže homogénne herecky splynúť s mladým kolektívom. Kontrast postavený na „bezkontrastnosti“ napokon len osvetľuje najvnútornejšiu líniu diela o živom, nesmrteľnom dieťati v každom z nás a o tom, že by sme v sebe mali uchovávať a pestovať schopnosť trpezlivo načúvať jeho čistému hlasu.

Lubomír Bukový, porotca

foto: Jakub Jančo

NEVYPOČUTÍ

DDS JEDNOSMERKA PRI ZUŠ J. ROSINSKÉHO, NITRA

S členmi súboru, režisérom Samuelom Hornáčekom
a dramaturgičkou Maricou Šiškovou

Nikomu
to nepoviem

V NITRIANSKOM DIVADLE
MLADÝCH SA ROZŠÍRIL TAKÝ
NEŠVÁR. SAMOTNÍ ŽIACI
SI ZAKLADAJÚ VLASTNÉ
DIVADELNÉ KOMPANIE,
SKÚMAJÚ, TVORIA,
SKÚŠAJÚ A NASTAVUJÚ
NOVÉ LATKY. A NEMIENIA
S TÝM PRESTAŤ.

foto: Jakub Jančo

Prezradíte viac o procese vzniku inscenácie? Prebehol výber témy v súlade s princípmi udržateľnosti?

Martin: Režisér nám zadal niekoľko tém, o ktorých sme písali svoje dojmy. Chcel poznať náš názor na náboženstvo, strach, dal nám konkrétne zadanie napísať báseň o komunizme. Proces trval niekoľko rokov.

Kde beriete skúsenosti s takými vážnymi témami?

Martin: Samo sám nečakal, aká drsná sa stane naša inscenácia.

Samuel: Na Maricin podnet som skúsil réžiu. Mal som vtedy pätnásť. Zorganizoval som kasting, na ktorý prišlo sedem adeptov. Prijal som všetkých.

Najväčšia výzva v tvorbe?

Samuel: Účinkujúca, ktorá stvárňuje postavu z neúplnej rodiny, pozná situáciu osobne z domu. Bolo pre mňa veľmi dôležité prísť k tvorbe s citom, nepostaviť ju do polohy, v ktorej by sa cítila nekomfortne. Téma sa však otvorila a myslím, že vďaka divadlu sa s problémom lepšie vyrovnala aj doma. Možno si to nikto nevšimol, no všetci účinkujúci majú v inscenácii vymyslené mená, okrem nej.

Máte svoju (ne-)obľúbenú scénu v rámci inscenácie?

Viki: Určite mykanie a trasenie sa na zemi. Od režiséra podobné dostávame za trest. Vzácnym momentom je práve úvod, keď ešte pred príchodom divákov ležíme v tme a uvedomujeme si, o čom sú naše postavy. Režisér nám povie, by sme si hranie užili. A aj keď niečo pokazíme, nevadí, má nás naďalej rád. Nazýva to teplé slová na začiatok.

Akú rolu v tejto inscenácii si zohrala ty, Marica?

Marica: Na základe predchádzajúcej práce Sama s kolektívom som od inscenácie dala ruky preč a reálne ju videla až na premiére. Bol to šok. Hovoril mi, aby som sa na nich neďívala ako na deti, ale ako na divadlo, či to funguje. Nech neriešim to, koľko majú rokov. Nešlo mi to jednoducho prepnúť. Poznám ich už roky a zrazu som ich vnímala na javisku v situáciách, ktoré sa ma silne dotýkali. V tom zmysle, že sú za hranicou toho, čo detské divadlo obvyčajne interpretuje. Napokon som si sama položila otázku, či verím tomu, čo hrajú. Odpoveď ma upokojila.

Komu bola inscenácia adresovaná?

Šimon: Rodičom. Niekedy vedia byť deti dospeljšie, než dospelí. Niektoré témy znejú z ich úst bolestivejšie, než z úst starších. Deti vnímajú viac, než si myslia ich rodičia.

pani Švoňavá

NEVYPOČUTÍ

DDS JEDNOSMERKA PRI ZUŠ J. ROSINSKÉHO, NITRA

Nevypočutých vypočuli...

Téma, ktorú sa divadelný súbor Jednosmerka z Nitry rozhodol inscenať, je pálčivým dôkazom doby, v ktorej žijeme. Túžba byť vypočutí, nie kvôli tomu, že sa domáhame zdieľať svoj názor v komentároch na sociálnych sieťach, ale pre bezmocnosť pri riešení svojho problému. Väčšina sa preto utieka k najdrastickejšiemu činu, ktorý je pre trpiaceho vlastne oslobodením – samovražde. Odsudzovaní sa stanú odsúdenými. Nie je ľahké o tejto téme hovoriť. O to ťažšie je pretaviť ju do inscenačnej podoby s tým, že najdôležitejší akcent je kladený na pedagogický vplyv vedenia – rozpravy, analýzy, hľadania možností, objektívnosť v posudzovaní témy a postavy. Režisér Samuel Hornáček pristupoval k téme veľmi citlivo, pričom kolektív spracoval tému spoločne s niekoľkohodinovými a dňovými procesmi hľadania. Pocit mrazivosti z inscenácie nenechal na seba dlho čakať...

V inscenácii sa stretávame s niekoľkými „nevypočutými“: Dorou, Izabelou, Dávidom, Sergejom, Evou a Terezkou. Každý z príbehov je fragmentálnym ponorom do ich duše. Nie priamočiarym, divák je donútený hľadať motívy, ktoré ich naštartovali k odhaleniu. Fragmenty sa miestami strácajú v len načrtnutej dramaturgii, ktorá je viditeľná v príbehoch. Nie sú rozpracované – nečitateľné sú motivácie postavy Ivana, ktorá je spôsobená častou retrospektívou alebo náčrt Dávidovho príbehu. Výnimku tvorí napríklad príbeh Hanky alebo Sofie, ktoré

sú dramaturgicky ucelené, pričom tvorcovia pracujú s rovnakými inscenačnými prostriedkami. Práve dramaturgické nejasnosti spôsobili rozvláčnosť v temporytme jednotlivých scén, najmä úvodnej situácie. Obraz, ktorý sa zaoberá socializmom, pôsobí mimo celku inscenácie. Nepomáha mu ani interakcia s divákom v rozvláčnej otázke. V inscenácii sa pracuje s dvomi výraznými symbolmi – jablkom a špagátom. Aj keď jablko môže mať viacero vysvetlení, prvotným, ktoré nám napadá, je práve to biblické, symbol hriechu. Môže byť školskou desiatou, symbolom celistvosti, symbolom plodnosti, lásky, zdravia,... Špagát dostáva čitateľnejší podtext – manipulativnosti, ovládania, ktoré nie je len vo vzťahu medzi postavami, ale aj medzi postavou a vecou (situácia s cigaretou).

Vo výtvarnej zložke pracuje inscenácia najmä s paravanmi, ktorými sa nielen predeľujú jednotlivé prostredia/scény, ale vytvárajú aj tieňohry na dopovedanie/dokreslenie jednotlivých dramatických situácií. Hudba dopĺňa emotívne časti, avšak niekedy bola príliš hlučná, rovnako ako zvuky z megafónu. To však neuberalo inscenácii na jej hodnote. Nevypočutí sa vypočuli. Aspoň v Martine na Scénickej žatve, a to je veľký krok k tomu, aby sme počúvali.

Katka Hitzingerová, predsedkyňa Ekokritického summitu

foto: Jakub Jančo

EKOKRITICKÝ SUMMIT

Zuzana Galková

K permakultúre pristupuje z pozície porotkyne. Navzájom o sebe vedia, uznávajú svoje kvality, ale udržiavajú si primeranú vzdialenosť, aby sa to dalo považovať za vzťah. Možno len ľahká koketéria, vzhľadom k tomu, že väčšina biologicky pestovaných plodín ju môže priblížiť k stavu medzi životom a smrťou. (Z bezpečnostných dôvodov zoznam plodín spôsobujúcich alergické reakcie neuvádzame.) I napriek všetkému sa snaží ideály permakultúry šíriť medzi mládežou i amatérskou verejnosťou. V Martine spoluzaložila Pivnicu, aby chránila kultúrne a prírodné dedičstvo.

**Katarína Mišíková
Hitzingerová**

Ako matka dvoch detí a zároveň aktívna dramatická a autorka patrí spomedzi celej poroty k najväčším hrozbám pre planétu – túto environmentálnu záťaž navonok síce kompenzujú jej talent a šarm, o tom poťom, ale čo na to povedia tie stromy? Napriek tomu sa vďaka zákulisným ťahom riaditeľa Žatvy, ktorý je sám trojnásobným otcom, stala paradoxne vrcholnou predstaviteľkou orgánu na ochranu neprofesionálnej divadelnej permakultúry. Antiklimatická lobby ju dokonca pretlačila na pozíciu predsedníčky poroty. Je o nej tiež známe, že má konexie v krajinách globálneho juhu a podieľa sa na kultúrnej ťažbe materiálu v oblasti Vojvodiny. Navonok je to všetko legálne, ale nikto presne nevie, čo sa odohráva za zatvorenými dverami údajných seminárov dramatického písania.

Ľubomír Bukový

Ľubo si získal priazeň environmentálne citiaceho obecnstva už iba svojím priezviskom. Nečudo, ide skutočne o ohybný exemplár s kolovitou koreňovou sústavou. Podľa Medzinárodnej únie na ochranu prírody a prírodných zdrojov patrí buk lesný medzi najmenej ohrozené druhy vďaka priaznivým podmienkam na expanziu a adaptačné schopnosti dreviny. Aj trend Ľubovej migrácie a flexibilné sťahovanie od kamených inštitúcií (Štátne divadlo v Košiciach či SND v Bratislave) po nezávislé divadelné zoskupenia (Divadlo Pôtoň, Prešovské národné divadlo a i.) naznačujú jeho húževnatosť. Na tohtoročnej Žatve sa zakorenil do pozície porotcu, aby mitigačne reagoval na svojich kolegov. Tak ho nehnevajte, aby triesky nelietali.

Jaroslav Valek

Do tajov scénografického a kostýmového desaťboja ho zasvätili stagefluenceri ako Ladislav Vychodil či Otto Šujan. Uhlíkovú stopu zanechal v divadlách v Opave, Banskej Bystrici aj Žiline. Ako doma sa cíti v biotope kulís v rodnom Martine. Majstrovstvo balansu medzi použitím umelého snehu a suchého ľadu naplno využil ako riaditeľ Umelecko dekoračných dielní SND. V archívoch majú na jeho prácu ťažké srdce. Svoje scénografické makety rád vytvára z biodegradovateľných materiálov.

KULTIVÁTORŮ/SLOVA

Jakub Molnár

Málokto z redakčného okruhu má k zeleným témam blízko ako on, veď sa už počas štúdia na brnianskej JAMU, mimochodom známej liahni environmentálne angažovaných divadelníkov, aktívne podieľal na tvorbe inscenácie Raději zešleť v divočině. Niet divu, že v pisateľskom reťazci sa dostal priamo na jeho vrchol ako pán tvorstva festivalového periodika. Navyše ako majiteľ elektronického zpisníka sám o sebe vyhlásil, že jediný papier v jeho domácnosti je toaletný. Nie náhodou odmieta tlačiť festivalový žurnál. Jedinou jeho slabosťou je konzumné správanie sa v oblasti literatúry – nedokáže sa vzdať fyzických výtlačkov jeho obľúbených titulov. A zlé jazyky dokonca tvrdia, že vodu káže, ale pepsikolu z plastovej fľaše pije.

Martina Mašlárová

Túto aktivistku pôvodom z Brezna na jej Alma mater (medzi ekoteroristami nazývanej aj VŠMU) zrecyklovali natoľko, že si ju tam ponechali rovnako ako študijnú prodekanu. A hoci je všetkými životodarnými masťami mazaná (je členkou dramaturgických rád, šéfredaktorkou mesačníka kØd, častá porotkyňa postupových súťaží...), jej pochôdzky svetovými prériami z nej robia potenciálny terč Greta Thunberg. Kompenzuje si to súkromnou vermikulatúrou a termicky symetrickou vášňou k divadlu.

Miroslav Švoňava

Vyštudovaný permakultúrológ. Hlásia sa k odkazu Zerowaste. Poznámky si píše zásadne na recyklovateľný papier. V jeho odborných textoch nájdete minimum odpadu. Napriek svojim umierneným názorom, s divadelným smetím nemá zľutovanie. Povráva sa však, že v roku 2018 bol vidieť vo foyer divadla, ako zahodil viečko od jogurtu do koša na papier. Od tohto incidentu odmieta jednorazové žiletky a zbytočné mrhanie časom. Podieľa sa na projektoch Trvalo udržateľného rozvoja Cínohry Slovenského národného divadla.

Jakub Jančo, Michal Lašut, (fotografi)

Pri sledovaní ich pixelových kresieb cítiš, ako ťa vedú z pôsobiska tvojho každodenného betónového života do tajov umeleckej fantasmagórie. Pomedzie štyroch nevoľných múrov divadelných sál sprostredkujú spôsobom vskutku audiovizuálnym. Ich prístroje sú takmer uhlíkovo neutrálne (ak nepočítame mäkkú polyesterovú podušku ich fotoaparátov). Eminentne zapálení technooptimisti ti na tvojom portréte vyčistia každú vrásku, zahľadia akýkoľvek klimatický žiaľ na tvári.

Mathej Thomka

Príliš čerstvý vzduch ho odohnal z rodného Martina do českej metropoly, kde prevádzkuje ambasádu písania a literárnych podujatí, komixov a spoločenských hier. Všetko s nulovými emisiami. Mathej je autorom prózy, obľúbeným lektorom a propagátorom tvorivého písania. Pri posteli má neustále papier s ceruzkou a v noci si zapisuje priebežnú bilanciu CO2 v ovzduší v sylabotonomickom veršovom systéme. Informáciu nemožno potvrdiť, keďže Thomku nikto nikdy nevidel spať.

Mojmír Procházka (influencer)

Zanecháva na Žatve najvýraznejšiu dátovú stopu. Vykonáva cieľný, komplexný a synergický proces, ktorým zachytáva skutočné aspekty žatevného života a vďaka tomuto premyslenému a funkčnému systému láka laické i odborné diváctvo. V rámci hesla komu sa nelení, tomu sa zelení, sa podieľa na lámaní ľadov, ktoré sa pohli. Vďaka jeho vrelej snahe dochádza ku globálnemu otepľovaniu. I vďaka nemu sa na území Fatry nenachádza žiadny pevninský ľadovec. Keby chcel, dokáže všetky tieto informácie vyvrátiť na scéne žatevných sociálnych sietí.

Viktória Bitterová (grafička)

Ako grafická dizajnérka sa nepriamo podieľa na masívnom výrube stromov, keďže medzi plody jej práce najčastejšie patria tlačoviny. Horšie však je, že pri tom zo zásady nerecykluje nápady! Okrem spolupráce s divadelným mesačníkom kØd, súťažou Literárny Zvolen, ochotníckymi prehliadkami Turčianske javisko či Belopotockého Mikuláš navrhovala dizajn aj pre nemenovanú značku kávy (Nescafe), ktorá síce vyhlasuje, že je fair trade a že svojim farmárom vstúpuje zásady udržateľného poľnohospodárstva, ale zrejme ide len o premyslený greenwashing. Reputáciu Viktórii trochu vylepšuje spolupráca s tretím sektorom, konkrétne pamäťovou neziskovou organizáciou Postbellum. Ale tá spotreba kriedového papiera, to je na zaplakanie!

KOMUNITNÉ FORUM TURČIANSKEHO JAVISKA

Maroš Krajčovič

Duch aktivistu v ňom drieme ešte od nežnej revolúcie, v ktorej sa postavil na barikády za demokraciu a stal sa aj poslancom Slovenskej národnej rady. Dnes je uznávanou kapacitou v oblasti metodiky šírenia neprofesionálnej kultúry. Pôsobí v bývalej bašte hnedých "zelených hliadok", v súčasnosti našťastie už hovoríme o kraji, ktorý je významným producentom tofu a vďaka tomu prispieva k zníženiu emisií z produkcie a distribúcie mäsových výrobkov. Maroš k diverzite kultúrnej sféry prispieva aj organizovaním festivalu Divadelná Chalupka v neďalekom Brezne.

Lucia Lasičková

Metodička, kultivovaná v kontrolovaných podmienkach réžie a dramaturgie bábkového divadla štátnych laboratórií VŠMU. Pri neopatrnnej manipulácii s geneticky modifikovanými scenármi GMO-ultrascript+ utrpela kontamináciu neznámou zlúčeninou, ktorá spôsobuje prudké reakcie na zlé zaobchádzanie s mizanscénou, temporytmom a expresiou. V súčasnosti sa podieľa na odbornej kultivácii v špecializovanom komplexe s kódovým označením NOC-ka. Stala sa ambasádorkou Nadácie pre obete klišé.

Michal Lošonský

Ak sa ponorí do tvorby, nenechá sa ovplyvniť žiadnymi probiotickými, astrálnymi či antropogénnymi činiteľmi. Vďaka tomu má ako architekt, pedagóg a scénograf potenciál byť úspešnejšou verziou Staviteľa Solnessa z rovnomennej hry Henrika Ibsena, aby nám postavil vesmírny koráb pred blížiacou sa planetárnou kataklizmou. Zdroj inšpirácií pritom nečerpá z fosílnych palív, ale zo všedných skúseností častého porotcovania a vizuálnych tvorivostí pre profesionálov i ochotníkov. Aj kvetinky doma polieva.

!! Zmeny v programe Scénickej žatvy !!

PIATOK 22. 10.

- **Predstavenie Žofia** (DDS Eva, Čadca)
o 11:20 sa ruší
- **Predstavenie Luigiho srdce** (DS f*Actor, Liptovský Mikuláš)
o 9:15 sa presúva na 11:20
- **Koncert skupiny Brajgel**
bude o 21:15 vo foajé Štúdia SKD

SOBOTA 23. 10.

- **Predstavenie Popoluška** (DS GONG, Bratislava)
o 11:30 sa ruší
- **Premietanie najúspešnejších amatérskych filmov**
bude o 16:30 vo foajé Štúdia SKD
- **Koncert hudobného komika Bedna**
bude o 21:15 vo foajé Štúdia SKD

NEDEĽA 24. 10.

- **Predstavenie Ženský zákon alebo o nich bez nich** (DS ČI-PR-CHA, Kremnica) o 13:00 sa ruší
- **Predstavenie Matka** (DS Divosud, Rimavská Sobota)
o 15:15 sa presúva na 13:00
- **Umelecký prednes Vybraná spoločnosť** (prednáša Eva Olhová) o 15:15 sa presúva na 13:00

NOVÝ ČLOVEK

IMPROVIZOVANÁ VERŠOVANÁ REAKCIA NA IMPROVIZOVANÝ FILM JÁNA MIKUŠA

foto: Jakub Jančo

V DAŽDI UPROSTRED MESTA S PSČ 031 01
VEŽIAK SKRÝVA PIVNIČNÉ PRIESTORY
S KOMUNITOU, ČO ZACHRÁNÍ SVET.

ORIGAMI Z AUSTRÁLIE, MÔŽU ODHLASOVAŤ.
VYPIŤ VINCENTKU, MÔŽU ODHLASOVAŤ.
PIESOK I MODELÝ, MÔŽU ODHLASOVAŤ.
RUSKÝ TELEVÍZOR BUDE FUNGOVAŤ,
AK SPLETIEŠ SPRÁVNE VZORY.
STAČÍ ODHLASOVAŤ, ŽE PRIATEĽSTVO JE RETRO.

ŠPIÓNKA, Z PRVÉHO POSCHODIA
MÁ PRIESTOR, KAM CHODÍ PLAKAŤ.
NA MIESTE METER POD ZEMOU
MALIAR (19) KRESLÍ SVOJ SVET.
TU SA ICH PRÍBEH SPÁJA.
NEDÁ SA ÍŠŤ VON A NEDÁ SA DÝCHAŤ.
MANŽEL SI JU NEVŠÍMA,
RODIČIA S NÍM MAJÚ INÉ PLÁNY.
IHLU SKÚŠAL NANEČISTO, NIE NA KOŽI.

„TO NIKDY NESKONČÍ!“ VŽDY SA ZAČNÚ HÁDAŤ.
SVET ZACHRÁNIA. „DAJME TAJNE HLASOVAŤ!“
AKO SA CÍTIŠ, ŽIVÝ MOZOG?
VŽDY NÁS NIEČO PRESAHUJE, VERÍŠ NA TO?
VEDA JE RAZ BLÍZKO, INOKEDY ĎALEKO.
6 SUSEDOV MÁ TVÁRE ZVIERAT.

TETOVANIE SA NEDÁ ZAHODIŤ.
AK ON STRIHÁ BLÚZKU, ONA JE HANBLIVÁ.
CHYŤ SI VLASY A RELAXUJ.
NA PLECI SA RODÍ NOVÝ ČLOVEK.
DO SUŠIARNE SA VKRÁDA OTEC.
„CHODÍM SI SEM ZAPÁLIŤ, KEĎ MÁM NERVY.“
V KRESBE VIDÍ ČIARY, UMENIE HO MINULO.

„STE ZMAGORENÝ SÁM ZO SEBA!“
SYN UTEKÁ. NEZÁLEŽÍ, PO ČOM TÚŽI.
BYVOL JE STÁDO, MEDVEĎ ŽENSKÝ PRINCÍP.
NOVÝ ČLOVEK JE ČÍSLO 7 A POINTA.

/diváčka poznámka: Vo filme o záujmoch a voľnom čase v období
korony sa neobjavil žiaden mobil./

mth

TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZBOR (TURČIANSKEHO JAVISKA)

REBEKA (DS TEATRO IN VITRO)

- Energia, ktorá chýbala tvojej postave, chýbala aj tebe v predstavení.
- Bola si seizmograf, ktorý sa hýbal správnym smerom.
- Rady, ako si zbalit chalana boli ako z Brava, i keď doplnené o tvoje nápady, ale chcelo by to viac okoreniť, ochutiť.
- Asi sa ti to zdá čudné, že chceme od teba aj energiu aj spomalenie.
- Mala by si to mať v očiach, to presvedčenie. Veď to uvidíme na fotkách, či tam bolo.

Michal Ložonský:

- Nebáť sa, že toho bude priveľa.

Maroš Krajčovič:

- Nespravila si chybu v tom, čo ti režisér nadiktoval. Žiadalo by sa ale viac teba. Nesleduj, aká bude situácia, užívaj si tú, ktorú práve hráš.
- Sme pred treťou vlnou, neboj sa užívať si javisko.
- Nechaj diváka oddýchnuť, nech precíti ako to 13-ročné dievčatko pichá, keď je nešťastne zalúbená. Treba tam dostať aj to ticho.

Lucia Lasičková:

- Máš veľký herecký potenciál, chýbala ti ale pubertálna nástojčivosť.
- Teraz by ste ešte mali sledovať zalúbené dievčatká a viac ich zakomponovať do Rebeky. Môže to byť mňam.

PROTI PRÚDU (DS ELENKY Z MUDROŇKY)

LL:

- Ja to otvorím, kým Maroš dožuje.
- Pre mňa to bolo také pohladenie, že som si kreslila srdiečka.
- Vy ste sa najedli toho piesku strašne veľa!

Pavla Musilová (režisérka):

- Piesok sme nasušili na premiéru.

MK:

- Myslel som si, že keď sa dostaneme po pandémie von, nastanú 60. roky, hippies, sloboda, láska, ale nestalo sa, stále sme na seba zlí a drzí. Ale u vás je ľudskosť.
- Vy ste nám ukázali aj relativitu času. Predošlé predstavenie trvalo dvadsať minút a mali sme pocit, že to je dobrá hodina. Vaše trvalo päťdesiat minút a zdalo sa, že je to dvadsaťminútovka.

Eva Oláhová (herečka):

- My sme to mali tak vymyslené, že je to krátke ako život.

ML:

- Nebudem kaziť partiu, pokračujem v chválospevoch.
- My vás na tú minuloročnú Žatvu pošleme a ukážte im to, že to bolo to najlepšie, čo minulý rok vzniklo.

AU-PAIRKY (DS FIREBALL)

MK:

- Paclo na teba z tresky, no nevyriešila si to.
- Dievčatá nebožkané svetom.
- Keď ti to trvá, toľko, koľko ti to trvá, tak si pripravím inú ponožku.
- Mali ste dobrý výber pesničky na konci. Dobré sa do nej tleska.
- Je to o dievčatách čo idú do sveta za peniazmi. Vráti sa bez peňazí, no so skúsenosťami.
- Je cítiť, že nemáte tú skúsenosť.
- Ty si s tým slabochom flirtovala. Spravila sa si zo seba štetku.

LL:

- Je dobré, že ste nezažili sexuálne násilie.
- Toho postihnutého ste zretardovali. Ten dôchodca bol sprznená ľudská bytosť.

ML:

- Keby ste do tej Beyonce pustili fujaru, vtedy by to bolo super.
- Škoda, že fujaristka nebola bosá.
- Anna Mišurová (režisérka):
- Bol to taký istý zmrd ako jeho otec. Zlo na vozíku.

JEDNORÁZOVO VYUŽITEĽNÁ OSEMSMEROVKA

POUŽITÉ SLOVÁ Z PERMAKULTÚRY:

BIO, CO₂, EKO, ENERGIA, KOLAPS, LES, OBNOVA, OCHRANA, ODPAD, POTRAVA, PRÁCA, PRIRODA, RIEŠENIA, SEBESTAČNÍ, VZDUCH, VÝNOSY, ŽATVA,

TAJNIČKA: 17 PÍSMEN

V	T	R	I	E	Š	E	N	I	A
Ý	A	I	G	R	E	N	E	U	D
N	R	Č	I	K	D	A	P	D	O
O	B	N	O	V	A	V	A	N	R
S	E	B	E	S	T	A	Č	N	Í
Y	S	K	A	C	Á	R	P	E	R
J	B	I	O	A	V	T	A	Ž	P
A	N	A	R	H	C	O	A	V	I
S	P	A	L	O	K	P	S	E	L
S	K	O	2	V	Z	D	U	C	H

Správne odpovede posielajte na jakub.molnar@nocka.sk.
Výherca môže získať ročné predplatné časopisu Javisko, alebo permanentku na divadelné predstavenia Scénické žatvy 2022 alebo si môžu vybrať jednu publikáciu z edičného fondu NOC.

Vydáva Národné osvetové centrum v Bratislave pre vnútornú potrebu v online podobe. Redakcia: Jakub Molnár, Martina Mašlárová, Miroslav Švoňava, Mathej Thomka. Grafika a zalomenie: Viktória Bitterová. Foto: Jakub Jančo, Michal Lašut. Tlač (v prípade núdze): Národné osvetové centrum. ©NOC 2021.

Organizátori

Finančne podporilo

Hlavný partner

Partneri

Mediálni partneri

Podporovateľ

Pod záštitou primátora mesta Martin Jána Danka.